

Hétfői

Friss Újság

Felelős szerkesztő:

Dr. Markovits Rodion

(független politikai hetilap)

Telefon: 304., szerkesztőség
és kiadóhivatal Str. Mihai
Viteazul (Rákóczi-u. 13. sz.)

A városi autonomia

ha tépve, ha hiányosan, ha ki is forgatva igazi mivoltából, de mégis törvényesen visszaállított. Megszűnven és alaptalannak találtatván a félelem, amely az autonomia felfüggesztését szükségesnek tartotta, felülkerekedett annak a meglátása, hogy a városi lakosság beleszólását és intézkedési lehetőségét a saját maga legegényibb életének formálásából, az alkotmányos princípiumok lábál tiprása nélkül, örök időkre kizárni, mégis csak lehetetlenség. Az előbbi kormányzás, amely lelkiileg és kapitalistaoligarcha természeténél és összeállításánál fogva megijedten huzódott vissza az igazi alkotmányos megmozdulás minden megnyilvánulásától, bizonyos látható nyomások alatt, kedve ellenére, megcsinálta a községi törvényt és megteremtette a városi önkormányzás igazi tartalom nélküli látszatát. Látszat autonomia, látszat intézkedési lehetőségek, de mégis megfogható pozitívumok ahhoz az ürességhez képest, amely mostanig az autonomia helyén esztendőkön keresztül ott tátongott.

Az élet sebesen rohan előre és minduntalan új küzdelmeket, új feladatokat állít azok elébe, akik élni akarnak. Ezen küzdelmek és ezen feladatok elvégzése fenyegetően odamerednek a fejlődő városok elé, amelyeknek életnyilvánulásával tizezrek életlehetősége van egybekapcsolva. Szociális, nagy kérdések sürgetik megoldásukat. Munkaalkalmak teremése, a katasztrófális lakásnyomorúságnak építkezésekkel való intézményes megnyitása, a megkapott új

intézmények és azok hivatalnokainak emberi elhelyezése, a csatornázás és vízvezeték fokozatos kiépítése, az ezen intézmények hiánya folytán megteremtődött közegészségügyi és közbiztonsági döbbenetes defectusok eltüntetése, ime hirtelenjében az el nem odázható célkitűzések. *E célkitűzéseket úgy lehetne megformulálni, hogy városunkat belső intézményeiben és külső megjelenésében urbánussá, városiassá kell tenni.*

Az ilyen munkát terjedelménél, lényegénél és sokoldalúságánál fogva csupán

kinevezett hivatalnokokkal és tutorokkal bevégezni, lehetetlenség. A kinevezett hivatalnokok lehetnek munkás, derék, jót akaró emberek, de az ilyen munkához, más tényezők és más erőfeszítések is kellenek. Ehhez a gondolkodásnak, férfias ambíciónak és bátorságnak fokozott lendülete szükséges. Az ilyen kvalitások pedig csak ott fejlődhetnek elő, ahol a megválasztott városi vezetőség magán és munkáján ott érzi és ott tudja az önkormányzat kerítéséhez odaengedett városi lakosság figyelő, kritizáló, ellenőrző szemét, hangos, sürgető és szorító buzdítását. És ezért káros és veszedelmes azon

intézkedés elmulasztása, amely a községi törvény adott lehetőségeinek felhasználásával a már megválasztott önkormányzati apparátust ezen existenciális munkákkal való szembenézésre rögönösen össze nem hívja.

A kormányzat igazi népszerűsége a dolgozó polgárok lelkében csak akkor gyökeresedhetik meg, ha a községi önkormányzat ügyét felülemeli a percnyi politika zavaros hatalmi felületén és ha elismeri, hogy az önkormányzat maga a polgárok minden rétegének szentsége és oly életszükséglete, mint a mindennapi kenyér.

Dr. Fischer József.

Cipész-sztrájk előtt a város

Valószínűleg már holnap kitör városunkban az általános cipész-sztrájk, miután a munkásoknak a munkaadókkal eddig folytatott tárgyalásai eredményre nem vezettek. Az utóbbi években erős lendületet vett a romániai cipészipar. Hosszu ideig nem tudta felvenni a versenyt a külföldi gyártmányokkal a cipésziparunk, különösen amiatt, hogy nálunk nem voltak berendezkedve a speciális bőrgyártmányokra. Ma már egyes divatbőröktől eltekintve, itt is gyártanak a külföldivel egyenrangú mindenféle minőségű bőrt. A romániai áru így nem csak a belföldi szükségletet fedezi, hanem még exportra is alkalmas.

Természetes kívánsága a munkásságnak, hogy az e téren megjavult kereseti lehetőségek az ő megélhetésüket is biztosítsák és a darabbéreknek negyventől-ötven százalékig leendő felemelését kívánják.

Sztrájk a mi városunkban három éve ebben az iparban nem volt, akkor a Germol R. T. Löwensohn M. és Fia cég munkásai sztrájkoltak, ha jól emlékszünk. Ez a sztrájk annakidején békés

meg egyezéssel ért véget.

Azóta is voltak béremelési mozgalmak, több-kevesebb eredménnyel is jártak, a mostani mozgalom azonban ugylátszik sztrájkra fog fejlődni, mert eddig még semmi komolyabb közeledés nem történt.

A cipésziparban egyrészt javult a munkaadók kereseti lehetősége — mondják a munkások — másrészt a belföldi munka teljesen konkurencia képes. De eltekintve ezektől, ime még a labbérek is és még törvényesen is 40-50 százalékos emelkedést mutatnak, holott jól tudott dolog, hogy a labbérek emelését egyenesen gátolja a törvényes intézkedés. Az élelmiszerek rövid két év alatt százötven, a ruhaneműek pedig legalább kétszáz percentes emelkedést mutatnak. Bennünket a végső szükség fog kényszeríteni erre az igazán végső lépésre.

A cipésziparban — mondják a munkaadók, teljesen leromlottak a viszonyok. Csak egy példát említek. A bőrt és anyagot készpénzért vásároljuk, mert a hitelt minden vonalon megvonják. Már most, mikorára a nyers anyagot feldolgozzuk, mikorára eladjuk — néha bizony hiteltbe is — szóval mikorára pénzt lá-

tunk, hónapok telnek el. Természetes, hogy mikor a rendelést felvesszük, az éppen érvényben levő nyersanyag árral kalkulálunk, mikor pedig pénzt kapunk — hosszabb idő múlva — a leromlott lejjel fizetnek ki bennünket. Igen sokszor megtörténik, hogy az eladott cipők nyersanyagát sem bírnánk megvenni, azért a pénztért, amit a kész portékáért kapunk hónapok múlva. Holott ennek már munkadíjon felül, a mi megélhetésünket is biztosító ipari haszonnak is benne kellene lennie.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem a n. é. vásárló közönséget, hogy üzletem áthelyezése folytán az összes raktáron levő áruimat 1926. április hó 1-től június 30-ig a legutányosabb árak mellett bocsátom rendelkezésetekre. — Tisztelettel

Fischer Antal

Piața Brătianu 14.
Selyem és divatruház.

Tavaszi vásár leszállított árakkal megkezdődött!!

Női és leányka köpenyekben férfi fiú és gyermek ruhák valamint frepli és esőküpenyekben legnagyobb választék Müller Lajos áruházában

P. Brătianu
(Deák-tér)

Szlávy Dezső vádirata a Nagytakarék és a Rosenberg cég ellen.

„A város lisztellátását is veszélyeztette a rövidlátó gazdaság politika”
 „Menesztettek, mint aki rossz fát tett a tűzre.”

Egy röpirat került hozzánk, szerzője Szlávy Dezső, a Nagyszalmazal volt érdemes főtisztviselője. Ezt a nyomtatványt, mely súlyos vádirat, egy helybeli egyébként nagymultu pénzintézet, továbbá a Rosenberg-féle terménykereskedő cég ellen Szlávy Dezső egyelőre: „a malom igazgatósági és felügyelőbizottsága minden egyes tagjának” küldte meg. Szerintünk ezeknek a vádaknak tisztázódniuk kell, szerintünk az igazgatóságon és felügyelőbizottságon kívül a részvényeseket is érdeklik ezek a leszögezések, szerintünk ez közügy, mert az egész város lisztellátását érintik. És mert közügy, a fórumon, a nyilvánosság előtt kell a vádaknak, de a védelemnek is elhangzaniuk.

Az előzmények — írja Szlávy Dezső — ott kezdődnek, hogy a Szatmári Takarékpénztár Egyesület érdeklődésére lépett a Rosenberg Samu és Fia terménykereskedő céggel és biztosították maguknak a Gözmalmi részvények többségét, azaz a közgyűlési többséget.

A malom pénzügyi szükséglettel küzdött s az alapítók felemelésére lett volna szükség, azonban

ehhez idegen tőkét kellett volna bevonni, ami a hegemoniát megszüntette volna és így e kísérletem meghiúsult

A pénzügyi katasztrófa méreteket öltött, úgy hogy nem tudtam néhány lezártított buzatétel vételárát kifizetni csak úgy, hogy a készletben lévő nagyobb kor-pamennyiséget nyomott áron eladtam. A társak bér-örölést nem engedélyeztek

ez kétfélszáz ezer lej kárt okozott, azonfelül Rosenberg Ignátz harmincezer lej felesleges költséget csinált későn szerzett korpa kiviteli engedélyével.

Ily körülmények között nem titkoltam, hogy a közös üzletet a malom érdekeinek ellenére való-nak a megszüntetését, sürgősen kívánatosnak tartom.

Kölcson után néztem s találtam is előkelő bankössze-kötést, amit olyan formán fogadott el a Malom igazgatóságban ülő Takarékpénztári érdekeltség

hogy a pénzek a Takarékbba folyanak be, viszont a Takaréka a malom üzeméhez csak akkor és anyi pénzt ad, amennyi lesz.

Ebbe bele nem mehettem, ez volt a második bűnöm.

A harmadik bűnöm, ami az akciót ellenem kiobbantotta az volt, hogy aratás előtt nem lévő

sem buzánk, sem örleményünk, indítványoztam, hogy vegyünk közös számlára aradi lisztet, ebbe azonban a részes társak bele nem egyeztek. Én azonban

látva a város liszt-szükségletét, nagyobb mennyiségű aradi lisztet vettem

s azt tisztességes haszonnal azonnal értékesítettem. Ebből a haszonból az alkalmi társak részese-dést követeltek, amit én kereken megtagadtam, kijelenttem, hogy a kérdést igazgatóság elé viszem, hogy a társas viszony megszüntetését fogom az igazgatóságnak javasolni.

Ezek az én bűneim, amelyek miatt megállapították, hogy meg-öregedtem hogy az igazgatásra képtelen vagyok, hogy nincs ben-nem elég üzleti szellem, amik miatt felszólítottak, hogy azonnal kérjek hat havi szabadságot az ennek elteltével nyugdíjaztatáso-mat!

Bekövetkezett tehát az, amit azelőtt két évvel előre láttam, a Rosenberg — Takarékpénztár ér-dekeltség teljesen kezébe kapartja a malmot, mílsem törődve a többi részvényes érdekével, a vállalatot teljesen kizsákmányolni elhatá-rozta, míg a bennem rejlő aka-dályt félrelökvén utjából, azonnal meneszt, mint egy defraudánst, vagy aki rossz fát tett a tűzre.

Továbbiakban Szlávy Dezső saját anyagi megkötöttségét fej-tegeti, de szigorúan csak a köz-érdekű megállapításait közöljük, melyek szerint az 1923 év de-cember 31-én kimutatott 400,000 lei körüli nyereség nem felel meg a valóságnak, az igazság az, hogy 118000 lei veszteség volt és

a nyereséget az új rezsim életre való-ságának igazolására kellett kimutatni

Megállapítja, hogy a de facto szenvedett 118000 lei veszteség dacára kilencszáz ezer lejt megha-ladó összeget vágott zsebre a Rosenberg Takarékpénztár ér-dekeltség

Még egy szakaszt idézünk eb-ből az érdekes és egyelőre igen tárgyilagosságnak látszó írásból.

„A malom igazgatóság tagjai-nak nagyobb része: jóhiszemű. Ezek előtt a történetek hordereje, a tények, az eredmények hamisítatlan valósága, a lejtő amelyre vezetve lettek, csak leleplezésem után lesz világos és hiszem, hogy lesznek közöttük olyanok, akik megállanak a súlyedés e lejtőjén, amelyre vezettetek a megkísérlék, de már elkésve is a reparációt”

Szlávy Dezső itt elhangzott vádjainak summája: Bűnös mulasztás, hogy a káros társas viszony és részvény hegemonia

fenntartásáért, kizárták az ide-gen tőkét, a katasztrófa pénz-krízis idején, bűnös aktivitás, hogy nem engedélyezték a bér-örölést, ebből roppant károk

A rigmustól — a vérző szivig . . .

Bírák és ügyvédek és közönség és fogházörök és vádlottak egy könnyű mosolyban oivadnak fel és a szigorú ügyész ur is átadja magát a szinte öröms derűltse-gnek. Valahogy úgy néz ki az egész második számú büntető tanácsí terem, mint egy népszínmű má-sodik felvonása . . .

Második felvonás, ahol leg-magasabbra feszül a cselekmény, második felvonás, ahol jó ha van egy csomó statisztia; legények, leányok, urak, börtönörök, má-sodik felvonás, ahol váratlan for-dulatot vesz a cselekmény . . .

Jó ha nevetni is lehet a má-sodik felvonásban, jó ha valami bohókás fordul elő, különösen az elején, mint most épen.

Most épen, mikor az elnök ur előtt áll Indrikuc Mihály nevű fiatal legény és meséli, hogy új-jévkor milyen rigmusokkal kö-szöntötték egymást ő, meg a Burucz luon?

Jó egy ilyen második felvonás, nagyon kedves, egészen fellele-gíti az embert és milyen jó pofa ez az Indrikuc Mihály, épen úgy, olyan éneklő hangon patogtatja, az ügyész ur és elnök ur és te-kintetes törvényszék és egy furcsa ta rács előtt, mintha otthon vo-na a kertek alatt és egy alacsony istállóról ujévi sárga jégcsapok csüngenének alá . . .

— Menjünk fiam tovább . . .

— Megyek elnök ur . . . Na és aztán mondták a csufnevetem, utánam kiáltották a csufnevetem, mert úgy csufolnak, hogy «csokán» . . .

(Istenem . . . csokán . . . ez nem is olyan csuf név . . . Ide-gen nyelven egész szépen hang-zik . . . miért adnak az emberek egymásnak csufneveket? miért nem adnak szépneveket egymás-nak . . . miért nem becézik egy-mást . . . így: csokán . . .)

— Tovább fiam, tovább . . .

— Az egyik utánam kiáltotta, hogy, hej te csokán, te etted meg tavaly a tyukjaimat . . .

— Tovább fiam . . .

— Egy kis huzakodás volt, a Burucz Jon utánam szaladt, beug-rottam egy házba, az ajtónak ne-ki feszítettem a hátam, de a Bu-rucz csak nyomta befelé, kiabálta eressz be csokán, hadd tapo-sam ki a beledet . . .

— Tovább fiam . . .

felesleges kiadások, bűnös ön-zés, kicsinyes rövidlátás, hogy a Malomnak szerzett pénzek, a Takarékbba forgattassanak, bű-nös rövidlátás, az aradi liszt akcióban, aminek elmulasztása a város lisztellátását is veszé-lyeztette volna, bűnös mérleg állítás, a részvényesek előtti igazolásra, bűnös és hazárd haszonrészesedés.

Nemcsak Szlávy Dezső ur, mi is szeretnénk a reparációt: „ha már elkésve is.”

— Benyomta az ajtót, egy do-ronggal hadonászott, a balkezem-mel megfogtam a dorongot, a jobbkezemmel pedig a késem . . .

— Ez volt?

Az elnök felvesz az asztalról egy hosszú, étes, fénylő, vérlázi-tó kést.

A nyele papírba van és név meg szám van rajta, hosszú, éles vérláziító pengéje gyilkosan me-red felénk.

— Ez volt?

— Ez volt . . .

Finom, ideges, halkszavú ur, az elnök ur, egy kicsit összeráz-kodik . . .

— Tovább . . .

— A szívét érte . . .

Bennt tanácskozik a bíróság, künt vitatkozik az emberiség.

— Még fel is menthetik . . .

A védő keserien nevet.

— Felmenthetik? . . . Ugyan . . .

Nézze meg ezt a piszok, ezt a borzasztó kést . . . Egy ilyen kés-sel szemben nincsenek érvek . . . Láta a bírót, hogy összerázko-dott . . . Hogy lehet egy ilyen késsel vitatkozni . . . Egy ilyen borzalommal . . . Hiszen ez nem is kés . . . Ez egy tényálladáki elem . . . Ez egy súlyosbító kö-rülmény . . . Ez nem kés . . . Ez egy enyhítést kizáró indok . . . Egy ilyen rémes . . . rémes . . .

Három évet kap Indrikuc, mert nem előre megfontolva ugyan, de mégis csak megölt Burucz luont, Pedig olyan szépen kezdődött, a második felvonás . . . Rigmusokkal kezdődött . . . De hát ez a kés . . . M.

— Érdekes házasság. Né-hány hónappal ezelőtt, mint is-meretes, véres családi dráma játszódott le Szalontán: a sziguranca főnökét, Fotty Benoit véletlenül agyonlőtte a felesége. A véres dráma háttérben fiatal szalontai leány állott, akibe a tragikusan elhunyt sziguranca-főnök szerelmes volt s aki mi-ait feleségétől el akart válni. Most ez a fiatal leány, Kiss Irénke, férjhezment a szalontai járásbíróhoz, Botez kir. járásbíróhoz, aki nemrég ke-rült Máramarosszigetről Szalon-tára.

Szatmárvármegyei Takarékpénztár R.-t. Satu-Mare

Foglalkozik a banküzlet minden ágával. — Átutalások
 000 a belföld és a külföld minden piacára. 000

Közraktára vasutállomás mellett. — Foglalkozik minden-nemű beraktározási üzlettel, árutüzletek finanszírozásával

HIREK

„Hideg a sült...”

mondá az örnagy ur, mire neje, a városszerte ismert és kedvelt vidám asszonyka, berohant a hálószobába és férje szolgálati revolverével szívenlőtte magát. Meghalt.

Meghalt a vidám asszonyka, mert kedves férje azt találta mondani, hogy hideg a sült, mert nem bírta elviselni, nem tudta túlnéni életének azt a rettenetes csatlódását, mikor kedves férje végezetesen megállapította, hogy a sült hideg...

Engedjenek kérem a ravatalhoz és engedjék meg, hogy megálljak az egykor vidám fő mellett, hadd mondjam meg nevében:

... Én egy egyszerű, kedvelt vidám asszonyka voltam amíg éltem és egyszerűen és vidáman szerettem az örnagyot...

... Én nagyon szerettem az örnagyot és én nem tudtam neki másképp megmutatni a szeretetemet és imádatom: minthogy a meleg-séget paradicsom szósza és ringlót-szilva befőttökbe, és disznókörömös bablévesbe, meg csigatészta formáltam...

... Más asszony talán verseket olvasott volna fel neki, vagy furcsa táncokkal szolgált volna...

... Az én szerelmi vallomásom ez volt...

... Az én szerelmi vallomásom: csöröge volt, meg rakott káposzta tejjel és különösen meghatott nyári esteleken: rezserelye...

... Azon az estén, egy ujjon stoppolt harisnyával áldoztam neki, gondosan kitisztított pipákkal jártam kedvére és minden gyöngédségem, minden odaadásom pirult a sültben...

... Erre a sültre mondta, hogy hideg...

... Meg kellett halnom...

R.

Dr. Gara Ernő, a «Hétfői Friss Ujság»-nak alapítója és alapításától kezdve volt felelős szerkesztője, ezzel a számmal megváltik hosszú éveken át szívéhez nőtt lapjától. Harcos szívének minden lendülete, éveken át: ezé az ujságé volt. Ellenségeket és barátokat is szerzett, támadott és sebzett is sokszor, de akárhogy és akármiképp: mindent az ujságírói felelősség, az ujságírói buzgóság jelében. A műhely láza, ha talán messzire sodorta néha: a mesterségeért való rajongás vezette mindig bátor tollát. Ujságírói pályájának felfelé ívelő

Gara Ernő

most leszáll erről a kicsiny, fölöttébb szerény pódiumról. Most lemegy innen Gara Ernő és én élbe jövök és megindultan nyujtom feléje kezeimet... És most mond meg Gara Ernő, ugye elfárad az ember

évekig állani és figyelni és vizsgálni és nézni és reszketni és izgulni és magyarázni és mutálni... És a figyelmet felhívni, és a tekinteteket irányítani és a számokat számonkerni és a becsületet becsülni... És odaajándékozni az embereknek minden évben háromszázhatvanöt napot és minden nap

nekik szentelni huszonnégy órát és minden órában rájuk szánni hatvan percet...

Mond meg nekem Gara Ernő, most, hogy felemeled a fejed és öt évi vigyázás után felváltanak a vártán, mond meg nekem: hiszen Te a mások életét élted, a mások aggodalmát reszketted, a mások bánatáért bánkódtál, a mások árvaít fogtad kézen, diadalkaput a mások dicsőségére állítottál, mond meg nekem azt, hogy helyetted is volt valaki valahol, aki helyetted élt?

És aggodalmaidért reszketett-e valaki valahol, évenként háromszázhatvanöt napot...

Megállók és utánad nézek, innen a kicsi pódiumról, a szívem könnyű fájdalma húzódik utánad és még látom, ahogy biztosan és boldogan és elszántan és fölartott fejjel és fáradtság nélkül lépsz keményen föl: az új örtoronyba...

Reszketni újra a mások aggodalmát, érlelni az emberek vetését...

Rodion

lendületében, elmegy, hogy a Kelti Ujság bucaresti szerkesztését vezesse, Baráti kézzorításunk és minden jókívánságunk az úvé.

— A mozisok is meg akarják hódítani az északi sarkot. Késhegyre menő versengés indult meg egyrészt az amerikai filmváltalok között, másrészt pedig Amundsennel. Az amerikai film-

gyarak a legóriásibb pénzáladozóktól sem riadnak vissza, csak-hogy lefenyképezhessék a Norge utját a Spitzbergákig s esetleg tovább az Északi sark felé is. Az amerikaiak bármilyen áron léghajón és repülőgépeken akarják követni a Norget és egy newyorki filmváltalat máris megvásárolt egy megfelelő nagyságu

Junkers-aeroplánt, amellyel film-operatőrjeit Leningrádból egyidejűleg küldi a Norge-val a Spitzbergákra. Erről a repülőgépről állítólag már lefilmezték Amundsen léghajójának útját Osló környékén. Most az a terve ennek a newyorki vállalatnak, hogy aeroplánja a Spitzbergákra tul is kövesse a Norge-t. Amundsen mindent elkövet, hogy megakadályozza az amerikaiak vállalkozását, mert neki magának is operatőrje van a léghajón, minthogy pedig nem tilthatja meg az amerikai filmeknek, hogy repülőgépekkel kövessék és a felhők között „kurblizzanak”, ügyes cselhez folyamodott. Állítólag összevásároltattott minden benzint, ami a Spitzbergákra található s így ha el is jutnak odáig az amerikai filmváltalatok repülőgépei, onnan benzint hiányában nem mehetnek tovább, sőt vissza sem térhetnek.

Tiszti csapat — Footballbírák: 3-1 (1-0.) Bíró: Herskovits. Szombaton délután a helyőrség tisztikarának football-csapatát játszott a footballbírák csapatával. A mérkőzésen a bírák igen szép formát mutatnak, de lövéseiket balszerencse kísérte. Így például három tizenegyest nem tudtak értékesíteni. A tisztek goljait Jonescu, a bírákét Bodoni rntja.

Szénsavas, sós és kénmájfürdők, hidegvíz kurák és pakolások megkezdődtek a Római kerti gőz- és kádifürdőben. Minden hét csütörtök délutánján gőzfürdő nőknek zóna árban.

Megdöbbszentő marhaságot a Satu-Mare című ujságban

Mikor a cikket először olvastam, nagyon elégedetlen voltam magammal, úgy gondoltam, talán nem tudok mégsem elég jól románul, hogy ennyire félreértek valamit. A Satu-Mare című román nyelvű ujság ebben a cikkben ugyanis azt írta, hogy a zsidók nagyszombaton a Megváltó szalmából font jelképét gunyos körmenetben körülhordozták és aztán valami ünnepélyes és kárörvendő ceremóniával a szimbolumot megégették.

Azt hittem nem tudok románul, azt hittem rettenetesen félreértek valamit és szégyeltem magam.

Ennek a cikknek a múlt heti számban „szaniszlói” aláírással viszhangja támadt és ezen a héten már a Szabad Szó is foglalkozik vele a szerkesztői üzenetekben.

Hát kérem, mi nem tudunk róla.

Mi ragaszkodunk hozzá, hogy tessék megnevezni, tessék nyilatkozni, tessék megmondani pontosan: miről van szó? Ki gyálázta meg a Krisztust? Hol? Mi-

kor? A Satu-Mare szerkesztője egy udvarias, jóhiszemű, művelt és föltalan uriember.

A. Davidescu urat mindig becsültük és remélhetjük, hogy megmondja nekünk:

Kicsoda, mikor, miféle ostoba

intenciókka csempészte a lapjába ezt a vérlázító marhaságot, ki az a buta zsidó, aki a Megváltó szalmából font jelképét a Satu-Mare lapban körülhordozta és ugyanott gunyos körmenet után galádul megégette?

Kedves figyelem: négyezerért.

Boriska, egy kedves érmihályfalvai urileány, aki nagy lelkesedéssel állott a jótékony ügy szolgálatába. Táncoló napokon, táncolt, gyűjtő napokon gyűjtött, beteglátogató napokon a betegeket látogatta.

Ez mind igen rendesen ment egész a múlt hétig, amikor Boriska szolgálmaért, jó szívéért, ügyességéért, buzgalmaért, hogy ugy mondjam: illő jutalomban részesült.

Boriska tudniillik sohasem gondolta, hogy ezért jár valami.

Jól esett neki száritani a köny-

nyeket, ruházni a fázókat, azt hitte ez elég jutalom.

Valahol messze Amerikában, azonban feltűnt a Boriska szorgalma. Feltűnt a Boriska szíve, az illetékeseknek.

Az illetékeseknek ugyanis egy nagy jótékonyági akciójuk van itt nálunk és ezeknek segédkezett Boriska, így tudták meg sajnos Amerikában.

— Ez a Boriska egy nagyon derék gyerek, mondták Amerikában, mikor elolvasták a kimutatást.

— Boriskának küldeni kell

Klein Elek

cégnél
Városi
bár-
palota

Férfi és női szövetek, téli kabátok mélyen leszállított árakban 150 széles, kabátszövetek 220 leitól minden színben

egy szép U. S. A. sálat, mondták az illetékesek. Egy kis figyelmet megérdemel Boriska, mondták. Ne veszítse el a kedvét, mondták. Bepakolták a kedves figyelmet, a derék Amerikaiak. Szépén bepakolták a kedves figyelmet, egy kis gyufaskatulyába.

Meg is érkezett a kedves figyelem, csakhog

négyezer lei vámost

kellett érte fizetni Boriskának.

Most persze szeretném, ha a dolog köztünk maradna, mert egyrészt az amerikaiak tényleg jót akartak szegénynek, csak nem ismerik a törvényt. Nem szeretném magunkra haragítani Amerikát, még beszűnteti a jótékony-ságot az egész európai vonalon.

Színház.

A színház heti műsora:

Kedd: Iglói diákok, énekes vigjáték. C. bérlet, premier helyár. (Jung János és Kun Dezső jutalomjátéka.)

Szerda: Nagy nő, operettbemutató. (Kortész Manci jutalomjátéka. Bérlet-szünet, premier helyár.)

Csütörtök: Dr. Szabó Juci, vigjáték-bemutató. (Bérlet-szünet, premier helyár.)

Péntek: Dr. Szabó Juci, vigjáték-bemutató. (Bérlet-szünet, rendes helyár.)

Szombat: Timár Liza, színmű. (Kallós József jutalomjátéka. A. bérlet, rendes helyár.)

Vasárnap este: Rozenkrantz és Guldenshtern. (Szendrey Mihály igazgató bucsufelélépe.) B. bérlet, rendes helyár.

Jegyek az összes előadásokra előre válthatók a színházi pénztárnál.

Fekete Irén

jutalomjátéka mellett felfigyelünk egy muló pillanatra, a rivalda felé küldjük csodálatunk és szeretény elismerésünk izenetét. A talentum és minden fizikai adottság fényében és gazdagságában tündöklött ezen estén a Vengerkák főszerepében Fekete Irén. Színes volt és kivételes volt és felejthetetlen gazdag skálája. A jó színész volt, aki maradék nélkül adja az író és ezenfelül — magamagát. Meri sohse fedjük, a testreszabott szerepek, hatalmas gatlásával, a főle csetleg idegen egyéniség determinált-ságával birkózik ma minden színész, kivéve a fővárosi sztárt. És amíg a sztár egyéniségét figyelik, az akciót hozzáidomítják, a szerepet, hogy úgy mondjuk testére szabják, szinte hengereklik és egyengetik a gördülékenységet és siker útját: mindmegannyi gatlások ezek, minden színész-nőnek, a sztárt kivéve. Meg az izig-vérig tökéletes színésznőt kivéve, amilyenek megmutatkoztak Fekete Irén.

Jávör Alfréd megdöbbentő nagyhercege és páros jelenete Fekete Irénnel különösen a harmadik felvonásban, egészen szokatlan nézőtéri izgalmat váltott ki és a drámai feszültség hatalmas tetszésnyilvánításban oldódott fel.

Baricsné Gaál Mariska asszonyt nagyon szívesen láttuk. Bár jóval a jutalomjáték után írjuk és nem is teljes beszámolóul szántuk e pár sort, örömmel idézzük emlékünkből, biztos és minden zökkenő nélküli, helyén volt mindenki. Bár ismételjük, nem célunk ezúttal teljes beszámolót adni, úgy érezzük, tartozunk egy törekvő, fejlett izlésű, különösen ivenciózus varrónőnek: Szabó Juliának, azzal, hogy nevét feljegyezzük. Ő készítette Fekete Irén nagyszerű ruháit.

R.

Hirdetmény.

A Depozitul de Bere al Patronilor in Alimentare S. A. (Vendégipari Munkaadók Sörlerakata R. T.) Satu-Mare, folyó hó 18-án d. u. 3 órakor saját helyiségében

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

Határozatképesség megállapítása.

Jegyzőkönyv hitelesítők kirendelése.

Az alapszabályok 1—16 szakaszáig leendő módosítása.

Igazgatóság és felügyelő bizottság részére felmentvény megadása.

Két igazgatósági tag és egy cégjegyző választása.

Esetleges indítványok.

Menetjegy iroda

Jegyek a külföld minden állomására. Telefon 249.

Utlevél vizumot

szerez gyorsan és pontosan a legolcsóbb áron

Futármindennap

Iroda: Str. Horia (Károlyi-köz) 2.

Markovits Zsigmond

műipari kárpitos és diszítő

Str. Mihai Viteazul (Rákóczi-utca) 42. szám.

Női és férfi szövet-
ujdonságok legol-
csóbban

MAX-nál

P. Bratianu 9.

Löwey parfumeria

Piața Brătianu 4 szám.

Francia parfümök, puderek, pipere szappanok, Eau Collogue különlegességek, kötszer és gummiárúk, beteg-ápolási kellékek stb. Nagyválaszték és olcsó árak!

Hálószoba, gyermekkoszt és hajlított székek a legolcsóbbak HERMANNAL Bul. Basarabilor (Batthyányi) 11. Telefon 251.

Legjobb találkozóhely a
Czégényi és Balogh
étterem

str. Petru Maior (Majláth-u.), és str. Cuza Voda (Eötvös-u.) sarak, hol szolid, pontos és figyelmes kiszolgálás, izletes ételek, saját termései fajborok, Abonensek jutányos árak 000 mellett felvétetnek. 000

Legujabb, leg-
tartósabb férfi,
női és gyermek-
cipők — a leg-
olcsóbb árban

Vaidánál

volt „Bata” bi-
zománya Str.
Mihai Viteazul
27. (Rákóczi-u.)
Püspöki áruház

Utlevel

viomokat szerez gyorsan és pontosan, futár: vasárnap, szerdán és pénteken.

Tev ovits Sätmar

Piața Brătianu, Dácia udvar.

Szép, formás és jó cipőket
legolcsóbban csak

Kelin
Dezső

cipőüzletében str. Stefan
cel Mare 2 szám alatt tudja
beszerezni

Husvágó gép 5 számu	180 Lei
1 garnitúr réz karnis	110 "
Francia fa kávé őrítő	100 "
Zsemle őrítő	130 "
5 kilogramos mérleg	600 "

érkeztek

FEKETE

vasudvarba!

P. Brătianu 8. — Telefon 172.

Kereskedők
figyelmébe!!

Felhívjuk a rövid és kö-
tött áru kereskedők figyel-
mét, hogy sikerült egy na-
gyobb tétel HARISNYA
ÉS RÖVIDÁRUT IGEN
JUTÁNYOSAN KÜL-
FÖLDRŐL BEVÁSÁROL-
NI, mely árukat az eljő-
vendő tavaszi saisonra nb.
vevőknek rendelkezésére bo-
csátjuk.

Kérjük a t. vevőinket, hogy
a saisonra eszkozlendő bevá-
sárlások előtt, saját érdekükben
győződjenek meg jutányos és
versenyen kívüli árunkról.

Hygienikus „TETRA” baby
felszerelésekben egyedárúsítás.

Dávid és Kohn

SCHWEGER

Tűkőrgyár, üveg-
maratás, üvegcsi-
szolás és épület
üvegezés.

Kazinczy u. 30.
Telefon: 161.sz.

Kedvezően beszerezhető államilag ólomzárolt

Lóheremag
Lucernamag

Északnémet Ruedlinburgi Répa mag
Ifi. Freund és Fia részvényt. Satu-Mare

Gyermekruhák

nagy választékban
a legszebb kivitel-
ben, valamint fér-
firuhák, felöltők és
gummiraglánok!!

Elsőrendű mérték utáni szabóság!!!!
Guttmann-féle gépeszőítőnyők!!
Szántó és Komlócs utódánál,
Schäffer Dezsőnél Satu-Mare
o o o a színházzal szemben. o o o

Csodás szép angol gyapjuszövetek legolcsóbb beszerzési forrása

Weisz Gyulánál

Legyen teljes bizalommal a céghez, mert
32 éves fennállása óta még nem fordult
elő reklamatio. — I. Semler London angol
gyapjuszövet különlegességek és Scelerg
:: gyapjuszövet gyárak lerakata. ::

Szigoruan szabott árak!!

Nyomatott a „Corvin” Könyvnyomda gyorsajtóján, Satu-Mare, Str. Cuza Vodă No. 1. — Cenzurat. — Tip. No. 2.